

بسمه تعالی

۱- کلیات**۱-۱- مقدمه**

اولین دستورالعمل صدور پروانه اشتغال به کار حرفه‌های مهندسی معدن برای اشخاص حقیقی دارای مدرک تحصیلی در مقطع کارشناسی و بالاتر، در سال ۱۳۸۳ تهیه شد و این دستورالعمل ویرایش دوم آن است. ویرایش دوم چگونگی تشخیص صلاحیت و صدور پروانه اشتغال برای دارندگان مدرک کاردانی را نیز مشخص می‌کند. بازنگری دستورالعمل در صورت لزوم هر ۳ سال یک‌بار انجام می‌شود. اصلاحیه‌ها، الحاقیه‌ها و متمم‌های این دستورالعمل، هر زمان که لازم باشد، به پیشنهاد سازمان تهیه می‌شود و به تأیید وزارت صنایع و معادن می‌رسد. پروانه‌های اشتغالی که تا قبل از تاریخ اجرای این دستورالعمل صادر شده‌اند، تا تاریخ اعتبار پروانه بدون تغییر معتبر هستند و اصلاح و انطباق هر یک با این دستورالعمل هنگام تقاضای تمدید پروانه انجام می‌شود. در این حالت چنانچه محاسبه مجدد امتیازها مستلزم کاهش پایه باشد، در پایه قبلی تغییری داده نمی‌شود.

۱-۲- تعاریف

قانون معادن: منظور قانون مصوب ۱۳۷۷/۲/۲۷ مجلس شورای اسلامی است.

نظام مهندسی معدن: عبارت است از تشکیلات، سازمان‌ها، تشکل‌های صنفی، مهندسی، حرفه‌ای، اشخاص حقیقی و حقوقی و مجموعه قوانین و مقررات، آیین‌نامه‌ها و استانداردها در بخش معدن.

قانون: منظور قانون نظام مهندسی معدن، مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی است.

آیین‌نامه: منظور آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن مصوب ۱۳۸۱/۳/۲۹ هیأت وزیران است.

فعالیت‌های معدنی: این فعالیت‌ها شامل کلیه عملیات پی‌جویی برای یافتن کانسارها و اکتشاف و استخراج معادن و کانه‌آرایی کانسنگ و فرآوری مواد معدنی و متالورژی استخراجی می‌شود.

حرفه‌های مهندسی معدن: منظور حرفه‌های مهندسی و کارشناسی و کاردانی مرتبط با فعالیت‌های معدنی است.

کار یا شغل حرفه‌ای: منظور کار در حرفه‌های مهندسی معدن است.

وزارت: منظور وزارت صنایع و معادن، ادارات، سازمان‌ها و مؤسسات تابع آن است.

وزیر: منظور وزیر صنایع و معادن است.

صنایع و معادن: منظور سازمان صنایع و معادن استان است.

سازمان: منظور سازمان نظام مهندسی معدن است.

سازمان استان: منظور سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

پروانه اشتغال: منظور پروانه اشتغال به کار حرفه‌های مهندسی معدن است که در این دستورالعمل ویژه اشخاص حقیقی است.

پروانه: منظور پروانه اشتغال است.

رشته‌های اصلی: شامل کلیه گرایش‌های مهندسی معدن، زمین‌شناسی، مهندسی نقشه‌برداری و مهندسی متالورژی با گرایش استخراجی است.

رشته‌های مرتبط: منظور رشته‌های مرتبط با حرفه‌های مهندسی معدن است که مطابق ماده ۷ قانون تعیین می‌شود.

عضو: منظور عضو سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

شورای مرکزی: منظور شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی معدن است.

شورا: منظور شورای صدور پروانه اشتغال است که طبق مفاد این دستورالعمل تشکیل می‌شود.

کمیته: منظور کمیته تشخیص صلاحیت سازمان استان است که طبق مفاد این دستورالعمل تشکیل می‌شود.

دستورالعمل: منظور مفاد همین دستورالعمل است.

سایر عبارات و واژه‌های به کار رفته در این دستورالعمل مطابق مقررات جاری و متداول کشور است.

۲- ساختار بررسی

۱-۲- شورای صدور پروانه اشتغال

به منظور نظارت بر صحت مراحل تشخیص صلاحیت و تأیید صدور پروانه، "شورای صدور پروانه اشتغال"، مرکب از مدیرکل دفتر نظارت و ایمنی معادن، به‌عنوان رئیس شورا، و ۶ نفر از کارشناسان مجرب کشور در رشته‌های اصلی به انتخاب وی، تشکیل می‌شود. این کارشناسان، ترجیحاً شامل ۲ نفر از رشته معدن، ۲ نفر از رشته زمین‌شناسی، یک نفر از رشته نقشه‌برداری و یک نفر از رشته متالورژی استخراجی و دارای پروانه اشتغال با پایه حداقل ۱ هستند. مدت عضویت هر یک از اعضا یک سال و قابل تمدید است.

وظایف و اختیارات کلی شورا شامل موارد زیر است:

- نظارت بر مراحل تشخیص صلاحیت.
 - بررسی امتیازهای تعیین شده و تعیین صحت، کاهش یا افزایش امتیازها.
 - تأیید رشته‌ها و زمینه‌ها و تعیین پایه‌ها و اجازه صدور پروانه.
 - ارجاع به کمیته تشخیص صلاحیت سازمان استان برای بررسی مجدد.
 - بررسی پیشنهادهای اصلاحی.
 - رسیدگی و اعلام نظر نهایی نسبت به شکایات.
 - بررسی و اعلام نظر نسبت به سایر موارد ارجاعی از سوی وزارت.
- آیین‌نامه داخلی شورا توسط شورا تعیین می‌شود.

۲-۲- کمیته تشخیص صلاحیت سازمان استان

طبق بند ۵ از ماده ۶۶ آیین‌نامه، یکی از وظایف هیأت مدیره سازمان استان، مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیت‌های حوزه شمول قانون است. به این منظور در هر سازمان استان، که وزارت صلاح بداند، کمیته‌ای با عنوان "کمیته تشخیص صلاحیت سازمان استان" توسط هیأت مدیره تشکیل می‌شود. مراحل رسیدگی به درخواست‌ها، ارزشیابی، تشخیص صلاحیت و تعیین امتیازهای متقاضیان صدور پروانه، توسط این کمیته انجام می‌شود. شرح وظایف کمیته طبق مفاد این دستورالعمل است.

کمیته مرکب از ۵ نفر از اعضای سازمان استان، شامل ۲ نفر مهندس معدن، ۲ نفر زمین‌شناس و یک نفر از بین سایر رشته‌های اصلی است، که توسط رئیس سازمان استان انتخاب و به تأیید هیأت مدیره می‌رسد. اعضای کمیته باید دارای پروانه اشتغال با پایه حداقل ۲ باشند. چنانچه سازمان استان هیچ عضو واجد شرایط از رشته‌های نقشه‌برداری یا متالورژی استخراجی نداشته یا اعضای موجود مایل به عضویت در کمیته نباشند، نفر پنجم نیز از بین مهندسان معدن یا زمین‌شناسان انتخاب می‌شود. مدت عضویت هر یک از اعضا در کمیته یک سال و به پیشنهاد رئیس سازمان استان و تأیید هیأت مدیره قابل تمدید است.

کمیته زیر نظر رئیس سازمان استان انجام وظیفه میکند و تعویض هر یک از اعضای کمیته، به پیشنهاد رئیس سازمان و تأیید هیأت مدیره انجام می‌شود.

انتخاب هریک از اعضای هیأت مدیره، تا حداکثر ۲ نفر، در ترکیب کمیته بلامانع است.

هر عضو که به هر علت مایل به ادامه کار در کمیته نباشد، باید مراتب را حداقل یک ماه قبل کتباً به اطلاع رئیس سازمان استان برساند و در این صورت طبق ترتیب فوق شخص دیگری به جای وی تعیین می‌شود.

چنانچه عضوی بدون عذر موجه، در ۳ جلسه متوالی یا ۶ جلسه متناوب در مدت شش ماه، غیبت کند، کمیته می‌تواند از رئیس سازمان استان درخواست کند تا شخص دیگری را با همان شرایط جایگزین وی کند. تشخیص عذر موجه به‌عهده کمیته است و در صورتجلسه درج می‌شود.

اعضای کمیته در اولین جلسه پس از تشکیل، یا پس از تعویض دو نفر از اعضای آن، یا در هر زمان که حداقل سه نفر از اعضای کمیته درخواست کنند، از بین خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس و یک نفر منشی انتخاب می‌کنند و مراتب را طی صورتجلسه به رئیس سازمان استان اطلاع می‌دهند. در غیبت رئیس، نایب رئیس به جای وی انجام وظیفه می‌کند.

جلسات کمیته با حضور حداقل ۳ نفر رسمیت پیدا می‌کند و تصمیمات کمیته با موافقت حداقل ۳ نفر از اعضای آن، تصویب و در صورتجلسه نوشته می‌شود.

مدت هر جلسه کمیته حدود ۲ ساعت است. تعداد جلسه‌های کمیته، متناسب با تعداد متقاضیان صدور پروانه و حداقل یک‌بار (مشروط بر وجود تقاضا) و حداکثر ۶ بار در ماه تعیین می‌شود. برنامه تشکیل جلسه‌ها شامل تاریخ و زمان، برای هر فصل یا هر ماه، با توافق تمام اعضا تنظیم و به رئیس سازمان اطلاع داده می‌شود.

حضور هریک از کارکنان دبیرخانه سازمان استان، جهت تسریع در انجام وظایف مربوط، با درخواست کمیته و بدون داشتن حق رأی در جلسات کمیته بلامانع است.

در صورت لزوم و با هماهنگی قبلی با رئیس سازمان استان، کمیته تشخیص صلاحیت می‌تواند از متقاضی یا هر فرد دیگری دعوت کند تا جهت ارائه پاره‌ای توضیحات در جلسه کمیته حضور یابد.

به اعضای کمیته به‌ازای شرکت در هر جلسه، طبق مقررات سازمان، حق جلسه پرداخت می‌شود. تأیید کارکرد اعضا به‌عهده رئیس کمیته است.

تبصره ۱- در جلسات مربوط به بررسی صلاحیت اعضای کمیته، عضو ذینفع نباید در جلسه حضور داشته باشد و به جای او یکی از اعضای هیأت مدیره به انتخاب هیأت مدیره، شرکت می‌کند.

تبصره ۲- چنانچه در استانی کمیته تشکیل نشود، شورای مرکزی، کمیته یکی از سازمان‌های مجاور آن استان را به این منظور تعیین و به وزارت معرفی می‌کند.

۳- شرایط صدور پروانه

۳-۱- کارشناسی و بالاتر از آن

۳-۱-۱- حداقل سابقه کار حرفه‌ای

طبق ماده ۵ آیین‌نامه، برای صدور پروانه اشتغال علاوه بر دارا بودن مدرک تحصیلی و در صورت لزوم گواهی قبولی در آزمون‌های مربوط، گواهی اشتغال به کارآموزی و یا سابقه کار حرفه‌ای در رشته‌های تخصصی و فنی مربوط، بعد از اخذ مدرک به شرح زیر ضروری است:

الف- دارندگان مدرک علمی دکتری با حداقل یک سال سابقه کار مرتبط.

ب- دارندگان مدرک کارشناسی ارشد با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط.

پ- دارندگان مدرک کارشناسی با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط.

طبق ماده ۱۱ آیین‌نامه، پروانه اشتغال در ۴ پایه سه، دو، یک و ارشد صادر می‌شود. جهت ارتقا از پایه سه به دو داشتن حداقل ۴ سال و از پایه دو به یک داشتن حداقل ۵ سال و از پایه یک به ارشد داشتن حداقل ۶ سال سابق کار حرفه‌ای در پایه قبلی و در صورت لزوم موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

تبصره - فردی که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر در یکی از رشته‌ها و گرایش‌های موضوع قانون است، ولی سابقه کار حرفه‌ای وی در فعالیت‌های معدنی به حداقل لازم برای دریافت پروانه اشتغال نرسیده است، به‌عنوان عضو کارورز در سازمان استان پذیرفته می‌شود.

۳-۱-۲- تعیین رسته فعالیت

هر عضو سازمان می‌تواند حداکثر در ۲ رسته تقاضای تعیین صلاحیت و صدور پروانه اشتغال کند. طبق ماده ۴ آیین‌نامه این رسته‌ها عبارتند از:

الف- پی‌جویی و اکتشاف،

ب- استخراج معدن،

پ- کانه‌آرایی و فرآوری،

ت- متالورژی استخراجی.

برای متقاضیانی که در بیش از یک رسته دارای شرایط اخذ پروانه اشتغال هستند یا در آینده صلاحیت جدید کسب کنند، فقط یک پروانه اشتغال صادر می‌شود و در آن رسته اول و رسته دوم (بترتیب اولویت) و در هر رسته حداکثر دو زمینه تخصصی (بترتیب اولویت) که برای آنها تعیین صلاحیت شده است، درج می‌شود.

طبق تصمیم وزارت، فعلاً پروانه اشتغال فقط در یک رسته صادر می‌شود و لذا تا زمانی که وزارت اعلام نکند، تقاضای تعیین صلاحیت برای رسته دوم پذیرفته نمی‌شود.

۳-۱-۳- تعیین زمینه تخصصی

زمینه‌های تخصصی برای تعیین صلاحیت، در هر بار بازنگری دستورالعمل تعیین می‌شود. چنانچه به لحاظ تغییر دستورالعمل، تغییر یا اصلاح زمینه تخصصی در پروانه اشتغال ضرورت یابد، هنگام تقاضای تمدید اعتبار یا تعویض آن انجام می‌شود و تا زمان اعتبار پروانه، همان زمینه تخصصی مندرج در پروانه معتبر است.

پروانه اشتغال در ۵ زمینه طراحی، نظارت، اجرا، نقشه‌برداری و آموزش و پژوهش صادر می‌شود. در پروانه اشتغال، عنوان اختصاصی زمینه به‌دنبال عنوان زمینه عمومی و به شرح زیر درج می‌شود.

۳-۱-۳-۱- زمینه‌های طراحی

زمینه‌های طراحی، شامل فعالیت‌های طراحی، تهیه نقشه‌ها، محاسبات، تعیین مشخصات و سایر عملیات مرتبط با طراحی، به شرح زیر است:

- طراحی اکتشاف کانسار: در رسته پی‌جویی و اکتشاف
- طراحی معدن: در رسته استخراج معدن
- طراحی کانه‌آرایی: در رسته کانه‌آرایی و فرآوری
- طراحی فرآوری (با تعیین نوع): در رسته کانه‌آرایی و فرآوری
- طراحی ذوب و تصفیه فلزات: در رسته متالورژی استخراجی

۳-۱-۳-۲- زمینه‌های نظارتی

زمینه‌های نظارتی، شامل فعالیت‌های نظارت، کنترل و بازرسی و سایر عملیات مرتبط با امور نظارتی، به شرح زیر است:

- نظارت اکتشافی: در رسته پی‌جویی و اکتشاف
- نظارت معدنی: در رسته استخراج معدن
- نظارت صنعتی (با تعیین نوع): در رسته کانه‌آرایی و فرآوری و رسته متالورژی استخراجی

۳-۱-۳-۳- زمینه‌های اجرایی

زمینه‌های اجرایی، شامل فعالیت‌های اجرایی، بهره‌برداری، ساخت، تولید، نصب و نگهداری و سایر عملیات اجرایی، به

شرح زیر است:

- اجرایی اکتشاف: در رسته پی‌جویی و اکتشاف
- اجرایی معدن: در رسته استخراج معدن
- اجرایی کانه‌آرایی: در رسته کانه‌آرایی و فرآوری
- اجرایی فرآوری (با تعیین نوع): در رسته کانه‌آرایی و فرآوری
- اجرایی ذوب و تصفیه فلزات: در رسته متالورژی استخراجی

۳-۱-۳-۴- زمینه نقشه‌برداری

شامل کلیه فعالیت‌های نقشه‌برداری اعم از طراحی، نظارت و اجرا می‌شود. پروانه اشتغال فقط در یک زمینه نقشه‌برداری و توأمأ در دو رسته پی‌جویی و اکتشاف و استخراج معدن و فعلاً فقط برای فارغ‌التحصیلان نقشه‌برداری صادر

می‌شود. پس از تدوین دستورالعمل‌های ویژه آموزش و آزمون جبرانی طبق بند ۴-۴ و صدور دستور اجرای آن توسط وزارت، اخذ پروانه اشتغال در زمینه نقشه‌برداری برای فارغ‌التحصیلان سایر رشته‌ها نیز میسر خواهد شد.

۳-۱-۳-۵- زمینه‌های آموزشی و پژوهشی

شامل فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی تخصصی در همه رشته‌ها و رشته‌های اصلی است. گرایش تخصصی نیز باید جزء زمینه نوشته شود. (مثال: آموزش و پژوهش - ژئوفیزیک)

فعالیت در امور آزمایشگاه‌های مرتبط با فعالیت‌های معدنی نیز در این زمینه قرار می‌گیرند و نوع آزمایشگاه باید جزء زمینه نوشته شود. (مثال: آموزش و پژوهش - آزمایشگاه کانه‌آرایی)

۳-۱-۴- تعیین پایه

برای هر یک از عوامل مدرک تحصیلی، ارتباط رشته تحصیلی به رشته مورد تقاضا، سابقه کار، خدمات برجسته و آزمون، طبق مفاد این دستورالعمل امتیاز داده می‌شود و جمع امتیازها رتبه هر فرد را تعیین می‌کند. طبق مفاد ماده ۱۱ آیین‌نامه، حداقل مجموع امتیازها برای احراز هر پایه در مشاغل کارشناسی به شرح جدول شماره ۳-۱ است.

جدول شماره ۳-۱ - حداقل امتیاز لازم برای رتبه‌بندی دارندگان پروانه اشتغال

(برای کارشناسی و بالاتر)

پایه ۳	پایه ۲	پایه ۱	ارشد	
۳۵	۵۵	۷۰	۸۵	بدون آزمون
۴۵	۶۵	۸۵	۱۰۰	با آزمون

۳-۲-۲- کاردانی

۳-۲-۱- حداقل سابقه کار حرفه‌ای

طبق ماده ۲۶ آیین‌نامه، برای دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی فنی، در صورت قبول شدن در آزمون علمی و عملی مربوط در یکی از رشته‌های موضوع قانون حسب مورد پروانه اشتغال در ۳ پایه سه، دو و یک به شرح زیر صادر می‌شود:

- برای دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی فنی در یکی از رشته‌های موضوع قانون با داشتن حداقل ۵ سال سابقه کار و تجربه مفید در رشته مربوط، پروانه اشتغال به کار کاردانی پایه سه صادر می‌شود.
- جهت ارتقا از هر پایه به پایه دیگر، داشتن حداقل ۵ سابقه کار مفید در پایه قبل و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

تبصره - فردی که دارای مدرک تحصیلی کاردانی فنی در یکی از رشته‌ها و گرایش‌های قابل قبول است، ولی سابقه کار حرفه‌ای وی در فعالیت‌های معدنی به حداقل لازم برای دریافت پروانه اشتغال نرسیده است، به‌عنوان عضو کارورز در سازمان استان پذیرفته می‌شود.

۳-۲-۲- گروه‌های تخصصی

براساس اطلاعاتی که برای تدوین نظام‌نامه امور کاردانی گردآوری شده، کلیه فارغ‌التحصیلان کاردانی فنی دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های مختلف کشور در رشته‌های موضوع قانون تاکنون، از نظر گرایش تحصیلی به ۶ گروه تحصیلی زیر دسته‌بندی می‌شوند:

الف- اکتشاف معدنی وزمین‌شناسی: اکتشاف معدن، حفاری، نمونه‌برداری معدنی، زمین‌شناسی.

ب- استخراج معدن: استخراج معدن، استخراج معادن زغالسنگ، مهندسی معدن، تکنولوژی معدن، آتشباری در معادن، کوهبری و چالزنی، روش‌های استخراج معادن روباز، استخراج مکانیزه سنگ‌های ساختمانی، ایمنی در معادن روباز.

پ- کانه‌آرایی و فرآوری: کانه‌آرایی، اپراتوری سنگ‌شکن‌ها، گرایش‌های فرآوری.

ت- متالورژی استخراجی: گرایش‌های متالورژی استخراجی.

ث- خدمات فنی: ماشین‌آلات معدنی، سرویس و نگهداری ماشین‌آلات، اپراتوری و سرویس دیزل ژنراتور، اصول جوشکاری برق، تعمیر اساسی موتور دیزل، تعمیر اساسی موتورهای سبک، تعمیر وعیب‌یابی پمپ‌ها، سرویس و نگهداری بولدوزر، مبانی برق، برق ماشین‌آلات، برق صنعتی، اپراتوری و سرویس کمپرسورها، خدمات فنی در معادن، نجات و امداد و آتش‌نشانی، ایمنی و بهداشت و کمک‌های اولیه، کاردان فنی معدن، امور آزمایشگاهی.

ج- نقشه‌برداری: گرایش‌های نقشه‌برداری.

۳-۲-۳- تعیین زمینه تخصصی

برای کاردان‌های فنی رسته تعیین نمی‌شود و پروانه اشتغال کاردانی فقط در یک زمینه تخصصی صادر می‌شود. برحسب رشته و گرایش تحصیلی، یکی از ۶ گروه تحصیلی به‌عنوان زمینه تخصصی تعیین و در پروانه اشتغال درج می‌شود. لذا در حال حاضر این زمینه‌ها به شرح زیر هستند:

- کاردانی اکتشاف معدنی و زمین‌شناسی

- کاردانی استخراج معدن

- کاردانی کانه‌آرایی و فرآوری

- کاردانی متالورژی

- کاردانی خدمات فنی

- کاردانی نقشه‌برداری

۳-۲-۴- تعیین پایه

برای هر یک از عوامل مدرک تحصیلی، سابقه کار، آزمون و خدمات برجسته، طبق مفاد این دستورالعمل امتیاز داده می‌شود و جمع امتیازها رتبه هر فرد را تعیین می‌کند. حداقل مجموع امتیازها برای احراز هر پایه در مشاغل کاردانی به شرح زیر تعیین می‌شود:

- برای پایه یک : ۷۰ امتیاز

- برای پایه دو : ۵۵ امتیاز

- برای پایه سه : ۳۰ امتیاز

۴- تعیین امتیازها

۴-۱- امتیاز مدرک تحصیلی

برای تعیین امتیاز مربوط به مدرک تحصیلی، همواره آخرین درجه تحصیلی متقاضی مورد نظر قرار می‌گیرد.

* امتیازهای مدارک تحصیلی کارشناسی و بالاتر به ترتیب زیر تعیین می‌شود:

- دکتری: ۲۵ امتیاز.

- کارشناسی ارشد: ۲۲ امتیاز.

- کارشناسی: ۲۰ امتیاز.

* مدارک معادل و همچنین مدارک دوره‌هایی که به سفارش یا با تأیید وزارت صنایع و معادن (وزارت معادن و فلزات سابق) یا یکی از مؤسسه‌های وابسته به آن برگزار شده و دارای ارزش داخلی است، چنانچه تعداد واحدهای گذرانده شده، کمتر از واحدهای دوره رسمی نباشد، با همان امتیاز پذیرفته می‌شود.

* تعیین امتیازهای مدرک تحصیلی پایین‌تر از کارشناسی به شرح زیر انجام می‌شود:

- مدرک دوره‌های کاردانی ناپیوسته قابل قبول وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ ۱۷ امتیاز.

- مدرک معادل کاردانی با بیش از ۷۰ واحد گذرانده شده؛ ۱۶ امتیاز.

- مدرک معادل کاردانی با ۵۰ تا ۷۰ واحد گذرانده شده؛ ۱۵ امتیاز.

- مدرک دوره‌های کاردانی آموزشگاه معدنی نخلک؛ ۱۶ امتیاز.

* برای سایر مدارک و در حالت‌هایی که تصمیم‌گیری دشوار باشد، کمیته می‌تواند از شورا استفسار کند.

۴-۲- امتیاز ارتباط رشته تحصیلی با رشته فعالیت

* برای مدارک تحصیلی کارشناسی و بالاتر امتیاز ارتباط رشته تحصیلی با رشته مورد تقاضا طبق جدول شماره ۴-۱ تعیین می‌شود.

برای رشته‌ها و گرایش‌هایی که در این جدول پیش‌بینی نشده، طبق نظر شورای صدور پروانه عمل می‌شود و برای رشته‌ها و گرایش‌هایی که در آینده به‌وجود خواهند آمد طبق متمم دستورالعمل رفتار می‌شود.

* برای پروانه اشتغال کاردانی، چون رشته تعیین نمی‌شود، این امتیاز وجود ندارد.

جدول شماره ۴-۱- امتیاز میزان ارتباط رشته و گرایش تحصیلی با رشته فعالیت (کارشناسی و بالاتر)

ردیف	گرایش تحصیلی	رشته فعالیت	پی‌جویی و اکتشاف	استخراج معدن	کانه‌آرایی و فرآوری	متالورژی استخراجی
رشته معدن						
۱		اکتشاف معدن	۲۵	۱۶	۷	-
۲		استخراج معدن، طراحی معدن، انفجار	۱۶	۲۵	۱۶	۴
۳		اقتصاد معدن، کامپیوتر در معدن	مشابه امتیازهای مدرک لیسانس متقاضی در هر ستون			
۴	مکانیک سنگ	با لیسانس رشته‌های اصلی	مشابه امتیازهای مدرک لیسانس متقاضی در هر ستون			
۵		با لیسانس رشته‌های غیراصلی	۱۰	۱۶	-	-
۶	کانه‌آرایی و فرآوری	با لیسانس استخراج معدن	۱۶	۲۵	۲۵	۱۰
۷		با لیسانس اکتشاف معدن	۲۵	۱۶	۲۵	۱۰
۸		با لیسانس سایر رشته‌ها	-	-	۲۵	-
۹		استخراج نفت (طبق تبصره ۳)	۱۶	۱۳	۴	-
رشته زمین‌شناسی						
۱۰		زمین‌شناسی، چینه و فسیل‌شناسی، رسوب‌شناسی، زمین‌شناسی نفت، جمولوژی (جواهرشناسی)، اقیانوس‌شناسی و زمین‌شناسی دریایی، فتوزئولوژی، اکتشافات ماهواره‌ای، هیدروژئولوژی	۲۳	۱۳	۴	-
۱۱		زمین‌شناسی اقتصادی، پترولوژی (سنگ‌شناسی)، تکتونیک، ژئواستاتیک، زمین‌شناسی مهندسی	۲۵	۱۳	۴	-
۱۲	ژئوتکنیک	با لیسانس رشته‌های اصلی	۲۵	۱۳	۴	-
۱۳		با لیسانس رشته‌های غیراصلی	۱۳	۱۳	-	-
۱۴	ژئوفیزیک، ژئوشیمی	با لیسانس رشته‌های اصلی	۲۵	۱۳	۴	-
۱۵		با لیسانس رشته‌های غیراصلی	۱۶	۷	-	-
۱۶		کریستالوگرافی، مینرالوژی (کانی‌شناسی)، معدن‌شناسی	۲۳	۷	۱۳	-
۱۷		دبیری زمین‌شناسی	۱۸	۷	-	-
۱۸		کریستالوگرافی، مینرالوژی (کانی‌شناسی)، معدن‌شناسی	۲۳	۷	۱۳	-
رشته متالورژی						
۱۹		سرامیک	-	۴	۲۵	۲۰
۲۰		متالورژی (عمومی)، متالورژی استخراجی، تولید آهن و فولاد، تولید فلزات غیرآهنی، استخراج فلزات	-	۴	۱۵	۲۵
نقشه‌برداری						
۲۱		همه گرایش‌ها	۲۵	۲۵	-	-
تبصره ۱- چنانچه امتیاز مربوط به مدرک کارشناسی با امتیاز مدارک بالاتر متفاوت باشد، امتیاز بزرگتر منظور می‌شود.						
تبصره ۲- امتیازهای مدرک فوق لیسانس زمین‌شناسی دانشگاه‌های ایران تا قبل از سال ۱۳۵۷، مشابه زمین‌شناسی اقتصادی در جدول فوق تعیین می‌شود.						

ادامه جدول شماره ۴-۱
تبصره ۳- برای فارغ‌التحصیلان رشته مهندسی معدن دانشکده فنی دانشگاه تهران، که در سال‌های مختلف، گرایش‌ها و دوره‌های متفاوتی داشت، طبق نامه شماره ۸۲/م/۲۷۱ مورخ ۸۴/۵/۱۰ آن دانشکده به ترتیب زیر عمل می‌شود:
- شعبه استخراج نفت: از ۱۳۳۶ تا ۱۳۴۷
- شعبه یا رشته معدن: از ۱۳۱۷ تا ۱۳۴۰ - قابل انطباق با هریک از گرایش‌های اکتشاف، استخراج معدن یا کانه‌آرایی و فرآوری.
- شعبه معدن و ذوب فلزات: از ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۵ - قابل انطباق با هریک از گرایش‌های استخراج معدن، کانه‌آرایی و فرآوری یا متالورژی استخراجی.
- رشته زمین‌شناسی: از ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۷ - قابل انطباق با گرایش اکتشاف.
- رشته استخراج معدن: از ۱۳۴۵ تا ۱۳۶۵ - قابل انطباق با هریک از گرایش‌های استخراج معدن یا کانه‌آرایی و فرآوری.
- رشته مهندسی معدن: از سال ۱۳۶۵ به بعد - دارای ۲ گرایش مختلف اکتشاف و استخراج معدن است.
تبصره ۴- پذیرش عضویت با مدرک کارشناسی ارشد ژئوفیزیک با لیسانس رشته‌های غیر اصلی (ردیف ۱۴) و فارغ‌التحصیلان سرامیک (ردیف ۱۸) منوط به اجرای تبصره ۳ از ماده ۷ قانون است.
تبصره ۵- امتیازهای مربوط به گرایش‌های مهندسی مواد پس از اجرای تبصره ۳ از ماده ۷ قانون تعیین و به‌صورت الحاقیه به این دستورالعمل اضافه می‌شود.

۴-۳- امتیاز سابقه کار

برای هر سال سابقه کار در مشاغل کارشناسی و بالاتر یا کاردانی، بین صفر تا ۲ امتیاز و در مجموع حداکثر تا ۴۰ امتیاز قابل تعیین است. براساس گواهی‌های اشتغال ارائه شده توسط متقاضی و مشخصات و نوع اشتغال برای هر سال از سابقه کار، این امتیاز تعیین و مجموع آنها امتیاز سابقه کار متقاضی را تشکیل می‌دهد. شرایط و چگونگی تعیین امتیاز هر سال به شرح زیر است.

۴-۳-۱- کارشناسی و بالاتر

الف- برای دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر، امتیاز مربوط به هر سال سابقه کار حرفه‌ای متقاضی، طبق جدول شماره ۴-۲ تعیین می‌شود.

ب- در هر یک از سال‌هایی که اشتغال متقاضی در رشته دیگری غیر از رشته مورد تقاضا بوده، ابتدا امتیاز مربوط به زمینه سابقه کار واقعی تعیین و سپس در ضریبی مطابق جدول شماره ۴-۳ ضرب می‌شود.

پ- در هر یک از سال‌هایی که زمینه تخصصی اشتغال متقاضی با زمینه تخصصی مورد تقاضا متفاوت بوده، ابتدا امتیاز مربوط به زمینه سابقه کار واقعی تعیین و سپس در ضریبی مطابق جدول شماره ۴-۴ ضرب می‌شود. تشخیص زمینه تخصصی سابقه کار به‌عهده کمیته است.

تبصره- امتیاز سابقه کار مهندسان نقشه‌برداری در فعالیتهای معدنی طبق جدول شماره ۴-۲ و در فعالیتهای غیر معدنی طبق بند ۴-۳-۳-۳-۴ محاسبه می‌شود. در هر یک از سال‌هایی که در فعالیتهای معدنی، اشتغالی غیر از نقشه‌برداری داشته‌اند، امتیاز آن از جدول ۴-۲ تعیین و در ضریب ۰/۵ و برای سایر مشاغل مرتبط در ضریب ۰/۲۵ ضرب می‌شود.

جدول شماره ۴-۲ - امتیاز مربوط به هر سال سابقه کار حرفه‌ای (کارشناسی و بالاتر)

ردیف	مشاغل سابقه کار	درجه فعالیت یا نوع اشتغال	امتیاز هر سال
۱	مشاغل با زمینه تخصصی طراحی، نظارت و اجرا	۱	۲
۲		۲	۱/۷۵
۳		۳	۱/۵
۴		۴	۱/۲۵
۵	مشاغل آموزشی و پژوهشی	استاد	۲
۶		دانشیار	۱/۷۵
۷		استادیار	۱/۵
۸		مربی	۱/۲۵
۹	مشاغل آزمایشگاهی مرتبط	مدرس آموزشگاه تخصصی و کاردانی	۱
۱۰		تخصصی	۲
۱۱		عمومی	۱
۱۲		تخصصی مستقیم	۲
۱۳	مشاغل ستادی	تخصصی غیر مستقیم	۱
۱۴		-	۱

جدول شماره ۴-۳ - ضریب تصحیح امتیاز سابقه کار در رشته‌های مختلف نسبت به رشته مورد تقاضا

رشته اشتغال	رشته مورد تقاضا	پی جویی و اکتشاف	استخراج معدن	کانه آرای و فرآوری	متالورژی استخراجی
پی جویی و اکتشاف		۱	۰/۵	۰/۲۵	۰
استخراج معدن		۰/۵	۱	۰/۵	۰/۲۵
کانه آرای و فرآوری		۰/۲۵	۰/۵	۱	۰/۵
متالورژی استخراجی		۰	۰/۲۵	۰/۵	۱

جدول شماره ۴-۴ - ضریب تصحیح امتیاز سابقه کار در زمینه‌های مختلف نسبت به زمینه مورد تقاضا

زمینه اشتغال	زمینه مورد تقاضا	زمینه‌های طراحی	زمینه‌های نظارتی	زمینه‌های اجرایی	زمینه‌های آموزشی و پژوهشی
مشاغل طراحی		۱	۱	۰/۷۵	۰/۵
مشاغل نظارتی		۰/۵	۱	۰/۷۵	۰/۵
مشاغل اجرایی		۰/۷۵	۱	۱	۰/۲۵
مشاغل ستادی		۰/۵	۱	۰/۷۵	۰/۵
مشاغل آموزشی، پژوهشی و آزمایشگاهی		۰/۵	۰/۵	۰/۵	۱
سایر مشاغل مرتبط		۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵	۰/۲۵

۴-۳-۲- کاردانی

الف- برای دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی، امتیاز مربوط به هر سال سابقه کار حرفه‌ای متقاضی، طبق جدول شماره ۴-۵ تعیین می‌شود.

ب- چون پروانه اشتغال برای مشاغل کاردانی فقط در یک زمینه صادر می‌شود، در هر یک از سال‌هایی که سابقه کار در زمینه‌ای غیرمنطبق با گرایش تحصیلی بوده، امتیاز تعیین شده از جدول شماره ۴-۵، برای مشاغل هم‌گروه در ضریب ۰/۸ و برای مشاغل غیرهم‌گروه در ضریب ۰/۶ ضرب می‌شود. گروه‌های تحصیلی طبق بند ۳-۲-۲ دستورالعمل است. تشخیص زمینه تخصصی سابقه کار به عهده کمیته است.

جدول شماره ۴-۵ - امتیاز مربوط به هر سال سابقه کار حرفه‌ای (کاردانی)

ردیف	مشاغل سابقه کار	درجه فعالیت یا نوع اشتغال	امتیاز هر سال
۱	مشاغل اجرایی و نظارتی	۱	۲
۲		۲	۱/۷۵
۳		۳	۱/۵
۴		۴	۱/۲۵
۵	مشاغل آموزشی و پژوهشی و آزمایشگاهی	منطبق با مدرک تحصیلی	۱/۵
۶		غیر منطبق با مدرک ولی در همان گروه تحصیلی	۱
۷	مشاغل دفتری و ستادی	تخصصی مستقیم	۱/۵
۸		تخصصی غیر مستقیم	۱
۹	سایر مشاغل مرتبط	-	۱

۴-۳-۳- موارد عمومی

الف- فقط سابقه کار حرفه‌ای دارای امتیاز است.

ب- به سنوات اشتغال پس از ۳۵ سال سابقه کار کلی (مجموع حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای) و یا پس از سن ۶۵ سالگی امتیازی تعلق نمی‌گیرد.

پ- اگر متقاضی هم‌زمان با شغل تمام‌وقت حرفه‌ای، کارهای حرفه‌ای دیگری نیز انجام می‌دهد و امتیاز شغل تمام وقت وی منظور شده باشد، برای سایر کارها هیچ امتیازی منظور نمی‌شود.

ت- چنانچه متقاضی شغل تمام‌وقت نداشته اما در دو یا چند شغل بطور پاره‌وقت و هم‌زمان اشتغال داشته، امتیاز سابقه کار مربوط به هر شغل، به نسبت میانگین مدت اشتغال ماهانه در هر یک، به صورت کسری از امتیاز آن شغل در اشتغال تمام وقت، منظور و با هم جمع می‌شود، مشروط بر آنکه جمع امتیاز هر سال از ۱ تجاوز نکند.

ث- اگر متقاضی هم‌زمان با شغل تمام‌وقت غیر حرفه‌ای، کارهای حرفه‌ای نیز انجام می‌دهد، مشابه بند ت عمل می‌شود، مشروط بر آنکه امتیاز هر سال از ۰/۵ تجاوز نکند.

ج- به سوابق کار حرفه‌ای پس از بازنشستگی از اشتغال رسمی نیز، چنانچه در چهارچوب ظرفیت اشتغال باشد و مشروط بر رعایت بندهای ب، پ، ت و ث، امتیاز تعلق می‌گیرد.

چ- چنانچه قسمتی از سابقه کار متقاضی، با مدرک کاردانی بوده و پس از ادامه تحصیل، با مدرک کارشناسی یا بالاتر به فعالیت ادامه داده است، امتیازهای هر دوره بطور جداگانه محاسبه می‌شود. ابتدا امتیاز سابقه کار وی برای مدت‌های اشتغال با مدرک کاردانی محاسبه و در ضریبی برحسب زمینه تخصصی مورد تقاضا، ضرب می‌شود. این ضریب برای زمینه‌های تخصصی اجرایی، نظارتی، طراحی و آموزش و پژوهش به ترتیب $0/75$ ، $0/5$ ، $0/25$ و صفر است. سپس امتیاز سابقه کار در مدت اشتغال با مدرک کارشناسی و بالاتر نیز طبق دستورالعمل محاسبه می‌شود. مجموع امتیازهای مدت اشتغال با مدرک کاردانی پس از اعمال ضریب و کارشناسی یا بالاتر، امتیاز کل سابقه کار او را تشکیل می‌دهد. تعیین سایر امتیازها براساس آخرین مدرک تحصیلی وی و بر مبنای مقررات مربوط انجام می‌گیرد.

ح- در جدول‌های شماره ۴-۲ و ۴-۵، درجه فعالیت برای طرح‌های اکتشافی، معادن، کارخانه‌های کانه‌آرایی، فرآوری و ذوب فلزات، براساس آخرین دستورالعمل‌های درجه‌بندی تعیین می‌شود. این دستورالعمل‌ها طبق تبصره ۱ ماده ۱۲ آیین‌نامه، به پیشنهاد سازمان و تأیید وزارت تدوین و بازنگری می‌شود. برای تعیین درجه فعالیت، کمیته تشخیص صلاحیت براساس مدارک گواهی اشتغال متقاضی اقدام می‌کند و در هر موردی که به اطلاعات و مدارک اضافی نیاز داشته باشد، از متقاضی مطالبه یا از مراجع ذیربط استعلام یا از شورای صدور پروانه استفسار می‌کند.

خ- برای مشاغل اکتشافی و زمین‌شناسی در معادن در حال بهره‌برداری، درجه فعالیت همان درجه معدن است.

د- چنانچه شغل متقاضی به گونه‌ای بوده که در یک زمینه تخصصی، بطور هم‌زمان در چند فعالیت با درجه‌های مختلف شامل درجه ۱ اشتغال داشته، برای آن شغل فعالیت درجه ۲ منظور می‌شود و چنانچه بطور هم‌زمان در چند فعالیت با درجه‌های پایین‌تر از درجه ۱ اشتغال داشته برای آن شغل، فعالیت درجه ۳ منظور می‌شود. چنانچه تشخیص درجه فعالیت برای شغل دشوار باشد درجه ۳ منظور می‌شود.

ذ- چنانچه شغل متقاضی به گونه‌ای بوده که بطور هم‌زمان در دو یا چند زمینه تخصصی فعالیت داشته یکی از آنها که فعالیت غالب وی را تشکیل می‌دهد در نظر گرفته می‌شود و چنانچه شرایط تقریباً یکسانی از نظر صرف زمان فعالیت داشته یا تشخیص نسبت آن دشوار باشد، میانگین امتیاز مربوط به زمینه‌های تخصصی مختلف منظور می‌شود.

ر- گواهی اشتغال به کار هم‌زمان با دوره خدمت نظام وظیفه، قابل قبول نیست. مگر درحالتی که از سوی نظام وظیفه، مأمور به خدمت در فعالیت‌های معدنی شده باشد. (ارائه اصل مدرک امریه نظام وظیفه الزامی است)

ز- چنانچه گواهی اشتغال به کار، هم‌زمان با دوره تحصیلی باشد، برای دوره‌های کارشناسی ناپیوسته (از کاردانی به کارشناسی) ۲ سال، کارشناسی ارشد ناپیوسته ۱ سال و دکتری ۱/۵ سال از سابقه کار کسر می‌شود.

ژ- سابقه کار آموزشی و پژوهشی فقط در دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها، آموزشگاه‌های کاردانی و پژوهشکده‌هایی که موضوع فعالیت آنها در یکی از رشته‌های موضوع قانون است و برای پژوهش تخصصی یا تدریس دروس تخصصی مرتبط با فعالیت‌های معدنی، قابل محاسبه است.

س- سابقه کار پژوهشی هنگامی مورد قبول است که عنوان شغلی شخص را تشکیل می‌دهد و فعالیت‌های تحقیقاتی که برحسب اقتضای شغلی انجام شده باشد (مانند تحقیق در هنگام تحصیلات تکمیلی یا تحقیقات اعضای هیأت علمی دانشگاه و نظایر آن) امتیاز جداگانه ای ندارد.

ش - سابقه کار در امور آزمایشگاهی، فقط در آزمایشگاه‌های مرتبط با رشته‌های اصلی موضوع قانون، قابل قبول است. آزمایشگاهی که فقط در یک زمینه تخصصی فعالیت داشته باشد تخصصی و چنانچه در چند زمینه فعالیت داشته باشد عمومی منظور می‌شود.

ص - در مؤسسه‌هایی که در یکی از رشته‌های موضوع قانون فعالیت داشته باشند، مشاغل مربوط به امور دفتری و ستادی مرتبط با فعالیت‌های معدنی، چنانچه صرفاً جنبه فنی داشته و در زمینه‌های تخصصی باشد، "تخصصی مستقیم" و چنانچه جنبه عمومی داشته باشد، "تخصصی غیرمستقیم" تلقی می‌شود. چنانچه تشخیص نسبت فعالیت در امور فنی و عمومی دشوار باشد میانگین امتیاز بین آن دو منظور می‌شود.

ض - شغل مدیرعامل یا رئیس شرکت یا مؤسسه، در مؤسسه‌ای که موضوع فعالیت آن منحصراً یکی از فعالیت‌های معدنی باشد، "تخصصی مستقیم" و در مؤسسه‌ای که دارای چندین فعالیت متفاوت مرتبط با رشته‌های موضوع قانون باشد، "تخصصی غیرمستقیم" محسوب می‌شود. عضو هیأت مدیره امتیازی ندارد، مگر آنکه شغل حرفه‌ای مرتبط با فعالیت‌های معدنی در آن مؤسسه داشته باشد، که در آن صورت نیز امتیاز مربوط به آن شغل به‌وی تعلق می‌گیرد.

ط - در مؤسسه‌های دولتی و نهادهای عمومی که موضوع فعالیت آنها عمومی است و اختصاص به یکی از رشته‌های موضوع قانون ندارد، اما خدمات معینی را برای فعالیت‌های معدنی انجام می‌دهند (مانند سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت تعاون، بانک‌های تخصصی، بیمه‌های تخصصی، سازمان بازرسی، سازمان نظام مهندسی معدن، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل‌ها و مراتع و غیره)، مشاغل ستادی مرتبط با فعالیت‌های معدنی، چنانچه به تشخیص کمیته، جنبه فنی و حرفه‌ای داشته باشند، "تخصصی غیرمستقیم" منظور می‌شود.

ظ - به سابقه کار ستادی یا عملیاتی غیرمرتبط با فعالیت‌های معدنی، ولو آنکه در وزارت صنایع و معادن یا یکی از مؤسسه‌های وابسته به آن یا مؤسسه‌ای با موضوع فعالیت در یکی از رشته‌ها باشد، امتیازی تعلق نمی‌گیرد.

ع - سابقه کار در سایر مشاغل مرتبط با فعالیت‌های معدنی (مانند بازاریابی، فروش و صادرات محصولات، ساخت و تأمین تجهیزات، پیمانکاری جزء و غیره) باید صرفاً جنبه فنی و تخصصی داشته باشد. تشخیص موارد به‌عهده کمیته است.

غ - امتیاز سابقه کار در مشاغل مشابه و در رشته‌های اصلی موضوع قانون، چنانچه در غیر از فعالیت‌های معدنی باشد، در صورت نیاز طبق دستورالعمل‌های ویژه، که به‌صورت الحاقیه به این دستورالعمل تهیه می‌شود، قابل محاسبه خواهد بود.

ف - چون تعداد مهندسان نقشه‌برداری که دارای سابقه کار در فعالیت‌های معدنی هستند، در حال حاضر متناسب با نیازهای بخش معدن نیست، تا زمانی که به تشخیص وزارت تعداد اعضای دارای پروانه اشتغال در این زمینه به حد کافی نرسیده باشد، به مهندسان نقشه‌برداری که فعالیت غیر معدنی داشته‌اند نیز پروانه اشتغال داده می‌شود. در این حالت به هر سال سابقه کار پس از اخذ مدرک کارشناسی یا بالاتر، در فعالیت‌های غیر معدنی ۱ امتیاز تعلق می‌گیرد، مشروط بر آنکه بطور تمام وقت و صرفاً در فعالیت‌های اجرایی بوده و ستادی نباشد و توسط یکی از وزارت‌خانه‌ها یا مؤسسات دولتی و تخصصی تابعه آنها یا نهادها و سازمان‌های عمومی یا شهرداری‌های مراکز استان مورد تأیید قرار گرفته باشد.

۴-۴- امتیاز آزمون

- * برای دارندگان مدرک کارشناسی و بالاتر، طبق مواد ۵ و ۷ آیین‌نامه، برای دریافت پروانه اشتغال، در هر زمان که وزارت لازم بداند، موفقیت در آزمون الزامی است.
- * طبق تبصره ۳ ماده ۱۱ آیین‌نامه، وزارت صنایع و معادن موظف است با توجه به تعداد متقاضیان هر درجه و رعایت تناسب مورد نیاز جامعه به آن به‌طور مستمر در فواصل زمانی معین نسبت به برگزاری آزمون‌های مربوط اقدام کند.
- * چنانچه رسته متقاضی با گرایش تحصیلی وی متفاوت باشد، گذراندن دوره جبرانی و موفقیت در آزمون آن، در هر زمان که وزارت لازم بداند، الزامی است. دستورالعمل‌های ویژه آموزش و آزمون جبرانی و روش تعیین امتیازهای مربوط، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تأیید وزارت می‌رسد.
- * برای دارندگان مدرک کاردانی، طبق ماده ۲۶ آیین‌نامه، دریافت پروانه اشتغال منوط به قبولی در آزمون است.
- * برای ارتقای پایه، گذراندن دوره‌های آموزشی و موفقیت در آزمون آنها ضروری است.
- * امتیاز آزمون بر مبنای روش نمره‌دهی از صفر تا ۲۰ تعیین می‌شود.
- * دستورالعمل‌های مربوط به آموزش و آزمون توسط سازمان تهیه می‌شود و پس از تأیید وزارت قابل اجرا است.
- * آزمون در فواصل زمانی معین و در تعدادی از مراکز استان‌ها برگزار می‌شود. امتیاز مربوط به آزمون عیناً از فهرست نتایج آزمون استخراج و در جمع‌بندی امتیازها منظور می‌شود.
- * وزارت می‌تواند برگزاری آزمون را به سازمان واگذار کند.

۴-۵- امتیازهای ویژه (خدمات برجسته)

- امتیازهای ویژه مربوط به خدمات برجسته به پیشنهاد کمیته و با تأیید شورا اعطا می‌شود. تصویر (برابر اصل) تمام مدارک مربوط باید برای شورا ارسال شود. امتیازهای ویژه برای خدمات برجسته متقاضی، که حداکثر آن طبق آیین‌نامه ۱۰ امتیاز است، به شرح زیر تعیین می‌شود.

۴-۵-۱- ابتکارات و نوآوری‌های دارای آثار و پیامدهای عام در بخش (حداکثر ۲ امتیاز)

- * برای هر اختراع یا نوآوری در زمینه‌های مرتبط با فعالیت‌های معدنی، که دارای گواهی‌نامه از مراجع ذیربط یا تأییدیه از سازمان ثبت اختراعات و اکتشافات کشور باشد، ۱ امتیاز و در مجموع ۲ امتیاز منظور می‌شود.

۴-۵-۲- آثار و اقدامات برجسته ماندگار در بخش (حداکثر ۱/۵ امتیاز)

- * برای کارشناسان و کاردان‌های تهیه‌کننده، تلفیق‌کننده و ناظر در سازمان زمین‌شناسی که نقشه زمین‌شناسی به مقیاس ۱:۲۵۰۰۰۰ یا ۱:۱۰۰۰۰۰ تهیه کرده و نام آنها در ذیل نقشه به چاپ رسیده باشد، با ارائه گواهی‌نامه یا مدرک مربوط، به‌ازای هر نقشه مشترک ۰/۲۵ امتیاز و در صورت تهیه انفرادی ۰/۵ امتیاز، و در مجموع ۱ امتیاز منظور می‌شود.
- * برای صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر هر نشریه علمی، تخصصی و حرفه‌ای مرتبط با فعالیت‌های معدنی، که بیش از یک سال سابقه فعالیت در آن داشته است، با ارائه مدارک مربوط، ۰/۲۵ امتیاز و در مجموع ۰/۵ امتیاز منظور می‌شود.

۴-۵-۳- خدمات و تلاش‌های چشم‌گیر در مقیاس ملی (حداکثر ۲ امتیاز)

* برای هر گواهی‌نامه کشف کانسار، برای کانسارهای فلزی و زغالسنگ ۰/۵ امتیاز و برای سایر کانسارها ۰/۲۵ امتیاز و برای هر پروانه بهره‌برداری معدن یا کارخانه کانه‌آرایی، فرآوری و ذوب فلز یا واحد مستقل تحقیقاتی مرتبط با فعالیت‌های معدنی، با ارائه گواهی‌نامه یا پروانه، ۰/۵ امتیاز منظور می‌شود. در مجموع حداکثر ۲ امتیاز می‌توان برای گواهی‌نامه‌ها و پروانه‌های صادره منظور کرد. قابل توجه اینکه گواهی‌نامه‌ها و پروانه‌های منتقل شده امتیازی ندارند.

۴-۵-۴- کتاب (حداکثر ۲ امتیاز)

برای کتاب‌های مرتبط با رشته تخصصی، با ارائه صفحه مشخصات کتاب، که حاوی نام مؤلف یا مترجم باشد، به ترتیب زیر امتیاز منظور می‌شود:

* تألیف - هر کتاب ۰/۷۵ یا ۱ امتیاز به تشخیص کمیته.

* ترجمه - هر کتاب ۰/۵ یا ۰/۷۵ امتیاز به تشخیص کمیته.

در مجموع حداکثر ۲ امتیاز می‌توان برای تهیه کتاب منظور کرد.

۴-۵-۵- مقاله (حداکثر ۱ امتیاز)

برای هر مقاله تخصصی مرتبط که در مجلات علمی یا حرفه‌ای معتبر یا در مجموعه مقالات سمینارهای تخصصی، به‌چاپ رسیده باشد، با ارائه کپی صفحه‌ای از نشریه یا مجموعه مقالات، که حاوی مشخصات آن و نام نویسنده مقاله و عنوان مقاله باشد، ۰/۲۵ امتیاز و در مجموع حداکثر ۱ امتیاز منظور می‌شود. مقاله‌هایی که به چاپ نرسیده، گزارش‌هایی که تهیه آن جزئی از وظایف شغلی بوده و یا در نشریات درون سازمانی منتشر شده و همچنین ایراد سخنرانی در هرگونه گردهمایی امتیازی ندارند.

۴-۵-۶- دوره‌های آموزشی (حداکثر ۲ امتیاز)

* برای دوره‌های آموزشی مرتبط با حرفه‌های مهندسی معدن، با ارائه گواهی‌نامه پایان دوره، به ترتیب زیر امتیاز منظور می‌شود:

- برای دوره‌های با مدت بین ۱۶ تا ۱۰۰ ساعت - هر دوره ۰/۲۵ امتیاز و حداکثر ۱ امتیاز.

- برای دوره‌های با مدت بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ ساعت - هر دوره ۰/۵ امتیاز و حداکثر ۱ امتیاز.

- برای دوره‌های با مدت بیش از ۱۵۰ ساعت - هر دوره ۱ امتیاز.

در مجموع حداکثر ۲ امتیاز می‌توان برای گذراندن دوره‌های آموزشی منظور کرد.

کلاسهای زبان، دوره‌های عمومی کامپیوتر، دوره‌های کمتر از ۱۶ ساعت، شرکت در سمینارهای یک روزه و دوره‌هایی که مرتبط با گروه تخصصی متقاضی نباشد، امتیازی ندارند.

* گذراندن دوره‌های تخصصی جبرانی یا الزامی یا اختیاری، مطابق بند ۴-۴ براساس دستورالعمل‌های آموزشی، که توسط سازمان تهیه می‌شود و به تأیید وزارت می‌رسد، انجام و برای تعیین امتیاز طبق دستورالعمل مربوط رفتار می‌شود.

۴-۵-۷- عضویت مؤثر در مجامع و تشکل‌های حرفه‌ای (حداکثر ۲/۵ امتیاز)

* برای اعضای فعال و علاقه‌مند سازمان استان که حق عضویت خود را بطور منظم پرداخت می‌کنند، با تأیید رئیس سازمان استان و در اولین بار درخواست صدور پروانه اشتغال، به‌ازای هر سال ۰/۲۵ و در مجموع حداکثر ۰/۷۵ امتیاز منظور می‌شود.

* برای فعالیت مؤثر در ارکان سازمان نظام مهندسی معدن، که توسط رئیس سازمان یا رئیس سازمان استان تأیید شده باشد، به‌ازای هر سال ۰/۲۵ امتیاز و در مجموع حداکثر ۱ امتیاز منظور می‌شود. در صورت فعالیت هم‌زمان در چند رکن مجموعاً همان ۰/۲۵ امتیاز در هر سال منظور می‌شود.

* برای اعضای مؤسس، شورای عالی، هیأت مدیره، ارکان برجسته، دبیر یا مدیر یا رئیس انجمن‌های علمی و تشکل‌های تخصصی و حرفه‌ای مرتبط با حرفه‌های مهندسی معدن، با ارائه صورتجلسه یا گواهی انجمن یا تشکل، به‌ازای هر سال ۰/۲۵ امتیاز و در مجموع حداکثر ۰/۵ امتیاز منظور می‌شود.

* برای کارشناسان رسمی دادگستری در زمینه‌های مرتبط با رشته‌های موضوع قانون، با ارائه گواهی‌نامه از کانون کارشناسان رسمی دادگستری، می‌توان ۰/۲۵ امتیاز منظور کرد.

۴-۵-۸- احراز عناوین نمونه و برجسته داخلی و خارجی (حداکثر ۱/۵ امتیاز)

* برای احراز هر عنوان نمونه و برجسته جهانی یا کشوری یا استانی در زمینه حرفه‌ای، به‌ترتیب ۰/۷۵ یا ۰/۵ یا ۰/۲۵ امتیاز و در مجموع حداکثر ۱ امتیاز، با ارائه حکم، منظور می‌شود. قابل توجه اینکه تشویق‌نامه‌ها و تقدیرنامه‌های درون سازمانی امتیازی ندارند.

* برای احراز رتبه اول در مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد، با ارائه مدارک مربوط، ۰/۲۵ امتیاز و حداکثر ۰/۵ امتیاز منظور می‌شود.

۴-۵-۹- سایر خدمات و موارد پیشنهادی

* برای سایر خدمات فنی و حرفه‌ای برجسته که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده و یا برای افراد برجسته‌ای که در زمینه حرفه‌ای خود دارای حسن شهرت ملی هستند، کمیته می‌تواند با ارائه دلایل توجیهی اعطای امتیاز معینی را در هر مورد پیشنهاد کند و شورا می‌تواند تا مجموع ۳ امتیاز برای این موارد منظور کند.

* شورا می‌تواند در موارد خاص و با درج دلایل توجیهی در صورتجلسه رتبه‌بندی، تا ۲ امتیاز به مجموع امتیازها اضافه کند.

۵- مراحل صدور پروانه اشتغال

۵-۱- کیفیت ارائه مدارک

۵-۱-۱- مدرک تحصیلی

مدارکی که توسط یکی از دانشگاه‌های ایران صادر شده باشد، عیناً مورد قبول است. مدارک صادره از دانشگاه‌های خارجی، باید توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارزشیابی شده باشد. چنانچه اصل مدرک در دسترس نباشد باید رونوشت یا تصویر آن، که توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تصدیق شده باشد، ارائه شود. در مدرک تحصیلی یا گواهی پایان تحصیلات باید درجه علمی، رشته و گرایش بطور دقیق درج شده باشد.

مدارک دوره‌هایی که به سفارش یا با تأیید وزارت صنایع و معادن (وزارت معادن و فلزات سابق) یا یکی از مؤسسه‌های وابسته به آن برگزار شده و دارای ارزش داخلی است، مشروط بر آنکه در مدرک نهایی، معادل درجه علمی، رشته و گرایش بطور دقیق درج شده باشد، مورد قبول خواهد بود.

۵-۱-۲- گواهی اشتغال به کار

متقاضی باید طبق فرم شماره ۲ کلیه سوابق اشتغال خود، اعم از اشتغال در فعالیت‌های معدنی یا غیر از آن و تمام وقت یا پاره وقت را به ترتیب تاریخ اعلام کند. برای سوابق کار در فعالیت‌های معدنی و قابل قبول، با همان ترتیب و تاریخ‌هایی که در فرم درج شده، باید گواهی‌های اشتغال به کار ارائه و پیوست شود. گواهی اشتغال به کار باید به گونه‌ای باشد که صحت صدور مدرک برای کمیته محرز شود. به استناد مواد ۶ و ۱۱۳ آیین‌نامه، گواهی اشتغال به کار و تجربه عملی و سابقه کار متقاضی با شرایط زیر معتبر است.

۵-۱-۲-۱- مراجع صادرکننده گواهی

الف- توسط کارگزینی یا واحدهای فنی وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های دولتی یا وابسته به دولت یا دانشگاه‌های معتبر صادر شده باشد.

ب- توسط شخصیت‌های حقوقی شاغل در رشته‌های موضوع قانون، که دارای پروانه اشتغال شخص حقوقی باشند صادر شده باشد. [چون ممکن است در چند سال اول اجرای دستورالعمل، هنوز تعدادی از این مؤسسه‌ها پروانه اشتغال دریافت نکرده باشند، اعتبار شخص حقوقی باید توسط کمیته تشخیص صلاحیت سازمان استانی که در آن به ثبت رسیده تأیید شود. به این منظور لازم است مدارک مربوط به فعالیت مؤسسه (آگهی در روزنامه رسمی که تاریخ تأسیس و مدت و نوع فعالیت را مشخص کند و پروانه یا مجوز عملیات معدنی و سایر مدارک خواسته شده توسط کمیته) ارائه شود. بدیهی است که بررسی و تأیید اعتبار هر مؤسسه توسط سازمان استان، فقط برای یکبار کافی است.]

پ- گواهی اشتغال به کار در مؤسسه‌هایی که تغییر نام یا تغییر ساختار داده‌اند، باید از مؤسسه‌های جایگزین آنها یا مراکزی که امور مؤسسه سابق را به عهده دارند گرفته شود.

ت- گواهی اشتغال به کار در مؤسسه‌هایی که تعطیل شده و هیچگونه سابقه‌ای از آنها موجود نیست، باید همراه با گواهی سازمان استان مربوط درباره فعالیت آن مؤسسه در مدت اشتغال متقاضی در آن باشد.

ث- مدارک اشتغال به کار در خارج از کشور باید به تأیید سفارت ایران در آن کشور رسیده باشد.

ج- گواهی اشتغال صادر شده توسط اشخاص حقیقی هنگامی معتبر است که صادرکننده دارای پروانه یا مجوز عملیات معدنی یا صنایع معدنی از وزارت صنایع و معادن باشد و اشتغال متقاضی در مدت اعتبار پروانه یا مجوز باشد و توسط ۲ نفر از مهندسان دارای پروانه اشتغال و با بیش از ۱۰ سال سابقه کار تأیید شود.

چ- برای اشتغال تمام وقت، ارائه مدارک مربوط (شامل گواهی پرداخت کسور بازنشستگی یا بیمه تأمین اجتماعی یا تأیید مؤسسات دولتی) ضروری است. اما چنانچه سابقه کار ارائه شده، مربوط به متقاضی خویش فرما بوده و کسور بازنشستگی یا بیمه تأمین اجتماعی را پرداخت نکرده یا مربوط به اشتغال پس از بازنشستگی بوده و یا هر حالت دیگری که در این دستورالعمل قابل پیش بینی نبوده، باید مدارکی دال بر اشتغال در فعالیتهای معدنی و تمام وقت یا پاره وقت بودن آن ارائه شود و توسط ۲ نفر از مهندسان دارای پروانه اشتغال و با بیش از ۱۰ سال سابقه کار تأیید شود.

ح- تأییدیه گواهی اشتغال توسط ۲ نفر از مهندسان دارای پروانه اشتغال و با بیش از ۱۰ سال سابقه کار برای سایر مواردی نیز که کمیته لازم بداند، باید ارائه شود.

خ- برای کارشناسانی که در سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور اشتغال داشته اند، تعیین زمینه های تخصصی سابقه کار اعم از اجرایی، طراحی، نظارت، آموزش، پژوهش، امور آزمایشگاهی، امور ستادی با تخصصی مستقیم یا غیرمستقیم و همچنین درجه هر فعالیت و مدت های اشتغال به هریک، باید به تأیید و امضای یکی از معاونت های (فنی) آن سازمان یا مدیریت مربوط برسد.

د- تا زمانی که وزارت تشخیص دهد، به مهندسان نقشه برداری دارای سابقه کار در فعالیت غیرمعدنی نیز پروانه اشتغال داده می شود، مشروط بر آنکه اشتغال آنها بطور تمام وقت و صرفاً در فعالیتهای اجرایی بوده و ستادی نباشد و توسط یکی از وزارتخانه ها یا مؤسسات دولتی و تخصصی تابعه آنها یا نهادها و سازمان های عمومی یا شهرداری های مراکز استان مورد تأیید قرار گرفته باشد.

۵-۱-۲-۲- مشخصات گواهی

در هر نوع گواهی اشتغال به کار باید موارد زیر بطور واضح درج شده باشد، بطوریکه کمیته بتواند به استناد آن رسته، تخصص شغلی، درجه فعالیت، تمام وقت بودن اشتغال و مدت زمان اشتغال را، به وضوح تشخیص دهد.

- نام و مشخصات کامل متقاضی.
 - تاریخ های شروع و خاتمه هر کار، شغل یا سمت.
 - نوع فعالیت مؤسسه.
 - محل دقیق خدمت.
 - مشخصات کامل شغل و سمت و مسئولیت.
 - نوع اشتغال (قراردادی، پیمانی، رسمی، تمام وقت یا پاره وقت و غیره).
 - نوع فعالیت معدنی یا پروژه و مشخصات دقیق آن، به گونه ای که تعیین درجه فعالیت میسر باشد.
- در صورت تغییر هریک از شرایط اشتغال باید مدرک و گواهی اشتغال جداگانه صادر شده باشد. چنانچه متقاضی در مؤسسه ای به مدت طولانی و با شرایط متفاوتی مشغول به کار بوده باید در گواهی اشتغال، تغییر هریک از شرایط و تمام شغل ها و سمت ها و مدت هریک درج شده باشد.

چنانچه اصل حکم یا گواهی مربوط به زمان صدور موجود نباشد یا شامل اطلاعات کامل نباشد یا مورد قبول کمیته واقع نشود، لازم است متقاضی با مراجعه به شخص حقوقی یا حقیقی مربوط، مجدداً گواهی اشتغال دریافت کند و در اینصورت گواهی اشتغال می‌تواند مشابه فرم‌های شماره ۳ تهیه شود.

در هر یک از سال‌های اشتغال متقاضی که تعیین رسته و زمینه شغل یا درجه فعالیت برای کمیته دشوار باشد می‌تواند از شورای صدور پروانه استفسار کند.

۵-۱-۳- گواهی قبولی در آزمون

هر زمان که وزارت، صدور پروانه یا ارتقای پایه را موکول به گذراندن آزمون کند، متقاضی موظف است در آزمون مربوط شرکت کرده و حداقل امتیاز اعلام شده را کسب کند. گواهی قبولی در آزمون مستقیماً توسط وزارت صادر و نتایج به سازمان استان‌ها ابلاغ می‌شود.

۵-۱-۴- مستندات مربوط به خدمات برجسته

مشخصات مقاله‌ها و کتابهایی که توسط متقاضی تهیه شده و تصویری از صفحه مشخصات آنها، مدارک مربوط به عضویت در ارکان مجامع علمی و فنی، تصویر گواهی‌نامه‌های دوره‌های آموزشی، تصویر احکام عناوین نمونه و برجسته بین‌المللی، کشوری یا استانی و سایر مدارک، مستندات و گواهی‌های مربوط به خدمات برجسته، باید ارائه شود.

۵-۱-۵- سایر مدارک

در هر زمان سازمان استان می‌تواند مدارک دیگری را نیز، مانند برگ عدم سوءپیشینه یا برگ تأیید عدم اعتیاد به مواد مخدر یا سایر مدارکی که توسط وزارت یا سازمان یا مقررات جاری کشور اعلام می‌شود، از متقاضی مطالبه کند.

۵-۲- دریافت و ثبت تقاضا

* هر عضو سازمان استان (در صورت نداشتن بدهی حق عضویت) می‌تواند طبق یکی از فرم‌های پیوست، تقاضای صدور پروانه اشتغال کند. فرم شماره ۱/۱ مربوط به دارندگان مدرک کارشناسی و بالاتر و فرم شماره ۱/۲ مربوط به دارندگان مدرک کاردانی فنی است. برای تقاضای تمدید پروانه اشتغال، اصلاح رسته یا زمینه و ارتقای پایه، از فرم شماره ۱/۳ استفاده می‌شود.

* دبیرخانه سازمان استان متقاضی را راهنمایی می‌کند تا مدارک مورد نیاز برای صدور پروانه اشتغال را به ترتیب زیر تهیه نموده (چنانچه در پرونده موجود نباشد) و همراه با تقاضای صدور پروانه تحویل دهد.

- یک نسخه تصویر شناسنامه.
- یک نسخه تصویر گواهی پایان خدمت سربازی یا معافیت از خدمت.
- مدرک اشتغال و سکونت دائم از شش ماه قبل در استان.
- مدرک عضویت در سازمان استان (فقط ارائه کارت عضویت معتبر و درج شماره عضویت در فرم تقاضا کافی است).
- ۲ عدد عکس ۴×۳ (ترجیحاً رنگی).
- یک نسخه تصویر مدرک(های) تحصیلی.
- یک نسخه خلاصه سوابق اشتغال که طبق فرم شماره ۲ توسط متقاضی تکمیل می‌شود.

- یک نسخه تصویر گواهی(های) اشتغال مربوط به زمان صدور یا مشابه فرم(های) شماره ۳.
 - یک نسخه خلاصه مدارک مربوط به خدمات برجسته که طبق فرم شماره ۷ توسط متقاضی تکمیل می‌شود.
 - یک نسخه تصویر مدارک و مستندات مربوط به خدمات برجسته.
 - فیش بانکی پرداخت هزینه بررسی تشخیص صلاحیت.
 - جهت صدور پروانه اشتغال جدید برای فردی که دارای پروانه اشتغال است یا اصلاح یا تمدید آن یا ارتقای پایه، فقط تحویل مدارک جدید مورد نیاز، مربوط به فاصله بین تاریخ صدور پروانه اشتغال تا تاریخ تقاضا، کفایت می‌کند و اصل پروانه اشتغال نیز باید تحویل داده شود.
- یک نسخه اصل هر یک از مدارک نیز باید به دبیرخانه سازمان استان ارائه شود. دبیرخانه سازمان استان پس از بررسی اصل مدارک و تصدیق اعتبار آنها و انطباق تصاویر با مدارک اصلی، تقاضا را پذیرفته و برابر اصل بودن تصاویر مدارک ارائه شده را روی آنها گواهی یا ممه‌ور می‌کند و مدارک اصلی را به متقاضی برمی‌گرداند.
- * دبیرخانه سازمان استان پس از دریافت تقاضا و حصول اطمینان از کامل بودن مدارک مورد نیاز، وصول تقاضا را در دفتری که به همین منظور اختصاص داده شده با درج شماره و تاریخ تحویل، ثبت نموده و شماره و تاریخ مزبور را عیناً روی فرم تقاضا نیز درج می‌کند و به متقاضی طبق فرم شماره ۴ رسید می‌دهد. نوبت بررسی درخواست‌های متقاضیان به ترتیب شماره و تاریخ دریافت تقاضا است.
- * اصل تقاضا و کلیه مدارک منضم به آن به کمیته تشخیص صلاحیت ارجاع می‌شود. کمیته تشخیص صلاحیت ابتدا کلیه مدارک و پرونده عضویت وی در سازمان استان را بررسی نموده و چنانچه پاره‌ای از مدارک متقاضی ناقص یا ناصحیح باشد یا مدارک اضافی لازم باشد، در اسرع وقت مراتب را به دبیرخانه سازمان استان اطلاع می‌دهد تا جهت اعلام به متقاضی طبق فرم شماره ۵ عیناً به آدرس وی ارسال شود. به‌استناد ماده ۸ آیین‌نامه، این اعلام باید ظرف مدت ۱۵ روز، از تاریخ ثبت تقاضا، انجام شود. بدیهی است که در صورت کسر مدارک، نوبت بررسی نیز مجدداً پس از تکمیل مدارک تعیین خواهد شد.
- * متقاضی پس از تکمیل موارد خواسته شده، آنها را مجدداً به دبیرخانه سازمان استان تحویل داده و دبیرخانه در دفتر مربوط، در مقابل شماره قبلی متقاضی تحویل مدارک جدید را درج نموده و پس از تعیین نوبت مجدد، به متقاضی رسید می‌دهد. مدارک دریافت شده، مشابه ترتیب فوق برای اقدامات بعدی به کمیته تشخیص صلاحیت تحویل داده می‌شود.

۵-۳- بررسی توسط کمیته

کمیته تشخیص صلاحیت، پس از بررسی اولیه و تأیید کامل بودن مدارک متقاضی، رسته و زمینه‌های درخواستی را طبق مفاد فصل سوم دستورالعمل بررسی کرده و سپس امتیازهای وی برای رتبه‌بندی در هر زمینه را طبق مفاد فصل چهارم دستورالعمل تعیین می‌کند. (چنانچه کمیته اصلاح رسته و زمینه‌های درخواستی را ضروری یا مناسب تشخیص دهد، می‌تواند از طریق سازمان استان به متقاضی جهت اصلاح یا تکمیل، پیشنهاد و اطلاع دهد)

برای تعیین امتیازهای مربوط به سابقه کار از جدولی مشابه فرم شماره ۶/۱ برای مشاغل کارشناسی و بالاتر و فرم شماره ۶/۲ برای مشاغل کاردانی، استفاده می‌شود. در این جدول، هر سطر باید به یکی از مشاغل اختصاص داده شود. طبق مفاد بند ۳-۴ دستورالعمل، ابتدا امتیاز شغل تعیین می‌شود و سپس برحسب رسته یا زمینه‌های مورد درخواست، در ضرایب مربوط به آن ضرب می‌شود. سپس این حاصل ضرب، در مدت اشتغال به آن شغل برحسب ماه، ضرب و بر ۱۲ ماه تقسیم

می‌شود تا امتیاز مربوط به آن قسمت از سابقه کار بدست آید. این عدد با دو رقم اعشار در ستون مربوط به هر زمینه درخواستی نوشته می‌شود. جمع امتیازهای تمام سطرهای جدول در ستون هر زمینه درخواستی، امتیاز مربوط به سابقه کار در آن زمینه را مشخص می‌کند. چنانچه مجموع امتیازها بیشتر از ۴۰ باشد همان ۴۰ امتیاز منظور می‌شود.

برای تعیین امتیازهای ویژه مربوط به خدمات برجسته از جدولی مشابه فرم شماره ۷ استفاده می‌شود. چنانچه مجموع امتیازها بیشتر از ۱۰ باشد همان ۱۰ امتیاز منظور می‌شود. چنانچه کمیته اعطای امتیاز ویژه‌ای را پیشنهاد می‌نماید دلایل توجیهی آن باید در ذیل همین فرم نوشته شود.

نتایج بررسی کمیته و امتیازهای مربوط به هر یک از عوامل، باید در برگ نهایی "تعیین امتیازها" نوشته (تایپ) شود. این برگ برای دارندگان مدارک کارشناسی و بالاتر مشابه فرم شماره ۸/۱ و برای دارندگان مدرک کاردانی مشابه فرم شماره ۸/۲ است. در این فرم منظور از سابقه کار کلی، کل سابقه کار متقاضی و منظور از سابقه کار حرفه‌ای، سابقه کار طبق تعاریف آیین‌نامه است، که در فرم‌های شماره ۶/۱ یا ۶/۲ محاسبه شده است. چنانچه کمیته موضوع خاصی را پیشنهاد کند در ذیل فرم در محل توضیحات نوشته می‌شود.

هر ۳ فرم (شماره‌های ۶، ۷ و ۸) با امضای حداقل ۳ نفر از اعضای کمیته اعتبار داشته و باید مورد تأیید سازمان استان نیز قرار گیرد.

یک کپی از هر فرم در پرونده متقاضی نگهداری و اصل فرم‌ها (۶، ۷ و ۸) همراه با کپی مدارک مربوط به خدمات ویژه و عکس به اندازه و تعداد مورد نیاز به وزارت (دفتر نظارت و ایمنی معادن) ارسال می‌شود.

ارسال مدارک باید از طریق پست سفارشی یا توسط پیک ویژه انجام شود.

(از ارسال اصل مدارک متقاضی و همچنین مدارک اضافی به وزارت اجتناب شود)

۴-۵- بررسی توسط شورا

مدارک مربوط به هر فرد ابتدا توسط کارشناسان اداره امور نظام مهندسی معدن (دفتر نظارت و ایمنی معادن) بررسی می‌شود و چنانچه مواردی را ناقص یا ناصحیح تشخیص دهند، جهت تکمیل و اصلاح به سازمان استان مربوط عودت می‌دهند. در صورت بی‌نقص بودن مدارک یا پس از تکمیل و اصلاح آنها، به ترتیب تاریخ وصول از هر سازمان استان در دستور کار شورا قرار می‌گیرد.

شورا پس از بررسی فرم‌ها و مدارک ارسالی مربوط به هر فرد، صحت مراحل تشخیص صلاحیت و امتیازهای تعیین شده توسط کمیته را تأیید و پایه متقاضی در هر زمینه را تعیین می‌کند. چنانچه شورا بعضی از موارد را ناصحیح تشخیص دهد می‌تواند نسبت به اصلاح آن اقدام کند. اما اگر اطلاعات درج شده در فرم‌ها برای تصمیم‌گیری کافی نباشد، می‌تواند مدارک مربوط به متقاضی را از سازمان استان درخواست کند یا جهت تکمیل و توضیح بیشتر به سازمان استان مربوط عودت دهد. نتایج تصمیمات شورا برای هر فرد در فرم ویژه‌ای (صورتجلسه رتبه‌بندی) درج می‌شود و باید به امضای اکثریت اعضای شورا (حداقل ۴ نفر) برسد.

چنانچه فردی استحقاق احراز پایه ارشد داشته باشد، کپی فرم صورتجلسه رتبه‌بندی، توسط وزارت به شورای مرکزی سازمان، جهت تأیید ارسال می‌شود. شورای مرکزی می‌تواند در صورت لزوم درباره هر فرد، مدارک اضافی یا توضیحات تکمیلی بخواهد. نتیجه تصمیمات شورای مرکزی در صورتجلسه جداگانه‌ای نوشته می‌شود و به اطلاع وزارت می‌رسد.

۵-۵- صدور و تحویل پروانه

براساس فرم صورتجلسه شورا، و در مورد پایه‌های ارشد پس از تأیید شورای مرکزی، پروانه اشتغال قابل صدور است. در پروانه اشتغال کارشناسی، رسته و زمینه‌های تخصصی به ترتیب اولویت پایه‌ها، و در پروانه اشتغال کاردانی، فقط زمینه تخصصی نوشته می‌شود.

شماره پروانه مطابق با شماره عضویت متقاضی است. این شماره ۶ رقمی است که از سمت چپ ۲ رقم اول شماره کد استان محل عضویت و ۴ رقم بعدی ردیف عضویت متقاضی در سازمان استان مربوط است.

پروانه اشتغال توسط وزیر، یا شخصی که از طرف وی به این منظور تعیین شده، امضا و مهر می‌شود. پروانه اشتغال برای مدت ۳ سال از تاریخ صدور در سراسر کشور در رسته و زمینه تخصصی تعیین شده معتبر است. طبق تبصره ۲ ماده ۲۲ آیین‌نامه، در صورتی که اعتبار بعضی از مدارک لازم جهت صدور یا تجدید یا تمدید پروانه اشتغال محدود به مدت معینی کمتر از ۳ سال باشد، مدت اعتبار پروانه اشتغال با توجه به محدودیت‌های زمانی مدارک مزبور تعیین و درج خواهد شد.

یک نسخه کپی از هر دو روی پروانه اشتغال در بایگانی وزارت نگهداری می‌شود و یک کپی از آن همراه با تصویر صورتجلسه رتبه‌بندی، جهت ثبت در بانک اطلاعاتی مربوط، به دبیرخانه مرکزی سازمان ارسال می‌شود.

پروانه‌های اشتغال صادر شده همراه با یک نسخه تصویر صورتجلسه رتبه‌بندی، با پست سفارشی یا پیک ویژه، به سازمان استان مربوط ارسال می‌شود.

دبیرخانه سازمان استان، پس از دریافت هزینه صدور پروانه، که طبق مقررات داخلی سازمان تعیین می‌شود، اصل پروانه را به متقاضی تحویل می‌دهد و طبق فرم شماره ۹ رسید دریافت می‌کند. متقاضی مکلف است قبل از دریافت پروانه، سوگندنامه حرفه‌ای را که از سوی سازمان تعیین شده، در ۲ نسخه امضا کند. دبیرخانه سازمان استان هر ۲ نسخه را به مهر سازمان استان در ذیل آن مهرور میکند و نسخه اصل را به متقاضی تحویل می‌دهد و تصویر آن (با امضای اصل) را همراه با تصویر هر دو روی پروانه در پرونده وی بایگانی می‌کند.

۶- موارد متفرقه

۶-۱- صدور المثنی

چنانچه پروانه اشتغال مفقود شود، صاحب آن می‌تواند به سازمان استان مراجعه و تقاضای صدور المثنی کند. سازمان استان پس از آگهی در روزنامه کثیرالانتشار به هزینه متقاضی و پس از گذشت سه ماه از تاریخ تقاضا و در صورت عدم وصول اطلاعاتی مبنی بر پیدا شدن آن، درخواست را به وزارت ارسال می‌کند. وزارت پروانه اشتغال جدیدی طبق تصویر پروانه اشتغال موجود در بایگانی و با همان تاریخ اعتبار صادر می‌کند. روی پروانه اشتغال جدید، المثنی بودن آن درج می‌شود. در طول مدت اعتبار پروانه، صدور المثنی فقط برای یک بار امکان‌پذیر است.

۶-۲- تمدید اعتبار پروانه

طبق بند پ از ماده ۲۳ آیین‌نامه، استفاده از پروانه اشتغال حداکثر تا ۲ ماه پس از انقضای تاریخ اعتبار آن امکان‌پذیر است. لذا بادر نظر گرفتن مدت‌های احتمالی برای بررسی و طی مراحل اداری، دارنده پروانه اشتغال مکلف است حدود ۳ ماه قبل از تاریخ انقضای اعتبار پروانه، تقاضای تمدید کند. درخواست تمدید اعتبار طبق فرم شماره ۱/۳ انجام می‌شود و اصل پروانه اشتغال نیز باید همراه آن به دبیرخانه سازمان استان تحویل داده شود. سازمان استان طبق فرم شماره ۱۰ رسید پروانه را اعلام می‌کند. این رسید به‌منزله گواهی موقت پروانه اشتغال، تا زمان دریافت مجدد پروانه معتبر است. سازمان استان طی نامه‌ای، که کپی تقاضای تمدید اعتبار و اصل پروانه نیز پیوست آن است، مراتب را به وزارت اعلام می‌کند. وزارت پس از بررسی، تمدید اعتبار پروانه اشتغال را، که بادر نظر گرفتن شرایط آیین‌نامه حداکثر ۳ سال است، روی آن درج می‌کند و به سازمان استان برمیگرداند. برای تحویل پروانه، باید گواهی موقت که نزد متقاضی است مسترد شود. دارنده پروانه روی آن دریافت پروانه را اعلام وصول می‌کند و در پرونده متقاضی بایگانی می‌شود. ارسال پروانه از هر دو طرف باید با پست سفارشی یا پیک ویژه انجام شود.

۶-۳- اصلاح پروانه

دارنده پروانه اشتغال می‌تواند اصلاح بعضی از مندرجات پروانه و تعویض رسته یا تعویض هر یک از زمینه‌ها را طبق فرم شماره ۱/۳ درخواست کند. برای اجتناب از مراجعات مکرر اعضا، موعده این درخواست هم‌زمان و همراه با درخواست تمدید اعتبار پروانه، تعیین می‌شود. مراحل بررسی و صدور پروانه جدید، کاملاً مشابه درخواست پروانه اشتغال برای اولین بار است و کلیه مفاد فصل پنجم دستورالعمل باید رعایت شود.

۶-۴- ارتقاء پایه

چنانچه شرایط لازم برای ارتقاء پایه در هر یک از زمینه‌های تخصصی فراهم شده باشد، دارنده پروانه اشتغال می‌تواند طبق فرم شماره ۱/۳ درخواست ارتقاء پایه کند. شرایط حداقل سابقه کار حرفه‌ای طبق مفاد آیین‌نامه است و سایر شرایط از قبیل گذراندن دوره‌های آموزشی و آزمون، به پیشنهاد سازمان و تأیید وزارت تعیین می‌شود. مراحل بررسی و صدور پروانه جدید، کاملاً مشابه درخواست پروانه اشتغال برای اولین بار است و کلیه مفاد فصل پنجم دستورالعمل باید رعایت شود.

۶-۵- تعویض پروانه

چنانچه طبق بندهای ۳-۶ و ۴-۶ و یا در هر حالت دیگری که تعویض پروانه ضرورت داشته باشد، اصل پروانه باید توسط متقاضی تحویل داده شود و مشابه بند ۲-۶ گواهی موقت دریافت کند. وزارت پس از صدور پروانه اشتغال جدید، با درج یا مهر عبارت "باطل شد" روی آن، پروانه اشتغال قبلی را ابطال و نگهداری می‌کند. بقیه شرایط و مراحل انجام کار مشابه بندهای ۵-۵ و ۲-۶ است. (بدیهی است که امضای مجدد سوگندنامه ضرورت ندارد) برای صدور مجدد پروانه، ارائه عکس جدید نیز ضروری است.

۶-۶- رسیدگی به شکایات

مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای دستورالعمل، بدواً سازمان استان و نهایتاً شورای صدور پروانه است. در صورتیکه پس از رسیدگی به شکایت، اصلاح پروانه ضرورت پیدا کند، پروانه اشتغال جدید، بدون تعویض مدت اعتبار (یعنی با همان تاریخ پروانه قبلی) برای وی صادر می‌شود. مراحل انجام کار مشابه بند ۵-۶ است.

۶-۷- حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال

بر اساس بند ژ از ماده ۱۰۶ آیین‌نامه، شرح شغل و حدود صلاحیت برای انجام کارهای فنی مختلف، ظرفیت اشتغال حرفه‌های مهندسی معدن برای تمام پایه‌ها و چگونگی استفاده از اولویت رسته‌ها و تخصص‌ها، هر سال یا در هر زمان که لازم تشخیص داده شود، طی دستورالعملی از سوی سازمان تعیین و پس از تأیید وزارت به کلیه مراجع ذیربط ابلاغ می‌شود. لازم‌الاجرا بودن دستورالعمل‌های حدود صلاحیت و تعیین ظرفیت اشتغال، طبق تبصره ذیل ماده ۱۳ آیین‌نامه، در پشت پروانه اشتغال درج می‌شود.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال بطور هم‌زمان عضو سایر نظام‌های مهندسی نیز باشد، ظرفیت اشتغال وی در فعالیت‌های معدنی، در نسبت عکس تعداد نظام‌های مهندسی که عضو آن است ضرب می‌شود. این نسبت باید در پشت پروانه اشتغال وی درج شود.

۶-۸- تهیه مهر

طبق ماده ۱۹ آیین‌نامه، امضای اشخاص حقیقی و حقوقی ذیل نقشه‌ها و اسناد تعهدآور همراه با مهری خواهد بود که در آن نام کامل و شماره پروانه اشتغال و شماره عضویت سازمان استان درج شده باشد. مهر تمام اعضای حقیقی دارای پروانه اشتغال، یک شکل و یک اندازه است. مهر به شکل مستطیل به اندازه ۳۲ در ۲۲ میلیمتر تهیه می‌شود.

متن مهر شامل سه سطر است. در سطر اول نام و نام خانوادگی بطور کامل، در سطر دوم شماره پروانه اشتغال (که با شماره عضویت یکی است) و در سطر سوم عنوان "نظام مهندسی معدن" درج می‌شود. فونت مورد استفاده برای هر سه سطر نستعلیق با سایز ۸ از نرم‌افزار چلیپا است (چنانچه طول نام و نام خانوادگی زیاد باشد ممکن است از فونت سایز ۷ یا ۶ استفاده شود).

مجوز ساخت مهر برای هر عضو طبق فرم شماره ۱۱ توسط سازمان استان صادر و همراه با پروانه اشتغال به شخص داده می‌شود. در مجوز ساخت مهر، باید نام و نام خانوادگی بطور کامل و شماره پروانه اشتغال، درج شود.

تبصره ۱- اعضای که بدون داشتن پروانه اشتغال، یا درمدتی که اعتبار پروانه آنها طبق مفاد ماده ۲۳ آیین‌نامه لغو یا معلق شده است، مبادرت به استفاده از مهر دارای عنوان "نظام مهندسی معدن" نمایند، به شورای انتظامی استان معرفی می‌شوند.

تبصره ۲- سازمان استان می‌تواند در صورت عدم پرداخت حق عضویت سالانه در مهلت‌های تعیین شده توسط دارنده پروانه اشتغال، حق استفاده از پروانه و مهر مربوط را تا تسویه بدهی، معلق کند.

تبصره ۳- دارنده پروانه اشتغال فقط با رعایت مفاد تبصره ۲ ماده ۲۲ آیین‌نامه می‌تواند در خارج از محدوده استانی که عضو آن است از پروانه و مهر خود استفاده کند.

تبصره ۴- چنانچه اقامتگاه شخص از یک استان به استان دیگر تغییر کند و طبق مفاد ماده ۴۱ آیین‌نامه انتقال پیدا کند، تا ۶ ماه پس از انتقال می‌تواند از همان پروانه اشتغال و مهر خود استفاده کند. در این فاصله لازم است از طریق سازمان استان جدید، درخواست تعویض پروانه کند که طبق مفاد بند ۶-۵ اقدام می‌شود.

۶-۹- محرمانه بودن مدارک

کلیه مدارک متقاضی و فرم‌های مختلف تعیین امتیاز و محاسبات، محرمانه تلقی می‌شود و هیچیک از بررسی‌کنندگان و کارکنان مربوط، بدون اجازه دارنده آن یا بدون دستور مراجع صالحه، حق افشا و انتشار مطالب و مندرجات آنها را ندارد. عدم رعایت آن توسط اعضا تخلف انضباطی محسوب می‌شود و موجب مجازات انتظامی خواهد شد.

۶-۱۰- اصلاحیه، الحاقیه و متمم دستورالعمل

- * موارد استثنا و ابهام در اجرای دستورالعمل، به پیشنهاد کمیته و تأیید شورا قابل اجرا است.
- * مواردی که در دستورالعمل پیش‌بینی نشده است، طبق متمم‌های این دستورالعمل تعیین خواهد شد.
- * اصلاحیه‌ها و الحاقیه‌های این دستورالعمل، هر زمان که لازم باشد، توسط سازمان تهیه و پیشنهاد می‌شود و پس از تأیید وزارت لازم‌الاجرا خواهد بود.
- * مفاد کلیه الحاقیه‌ها و بخشنامه‌های مربوط، که قبل از تاریخ تدوین این دستورالعمل تصویب و صادر شده‌اند، در متن آن منظور شده است و لذا کلیه آنها کان‌لم‌یکن تلقی می‌شود.